

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 7 grudnia 2023 r.

Znak: WZPS-5.431.1.24.2023.PM

**Pani
Eliza Potomska
Dyrektor
Programu SOS Wiosek Dziecięcych
w Karlinie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 14-15 listopada 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Rodzina SOS 4 w Karlinie, mieszczącej się przy ul. Kościuszki 48 F. Czynności kontrolne prowadzone były również w siedzibie Programu SOS Wiosek Dziecięcych w Karlinie przy ul. Kościuszki 48 P. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 35/2023 z 17 października 2023 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Patrycja Matuszewska – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Justyna Jarczewska – starszy inspektor wojewódzki. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu świadczonych usług, standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacje zatrudnionych osób. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 15 listopada 2023 roku.

akta kontroli str. 6

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez zastępcę dyrektora Programu i wychowawcę,
- pisemne informacje udzielone przez dyrektora,
- dokumentacja prowadzona w placówce oraz dokumentacja dzieci przebywających w placówce na dzień kontroli.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Informacje ogólne o kontrolowanej jednostce.

osoba kierująca jednostką w okresie objętym kontrolą		Placówką kieruje dyrektor Programu pani Eliza Potomska. Do 28 lutego 2022 r. funkcję p.o. dyrektora pełnił pan Michał Szwiec.
dokumenty regulujące funkcjonowanie placówki	statut	Załącznik nr 2 do Uchwały Nr 61/2015 z 12.12.2015 r.
	regulamin	Załącznik nr 1 do Uchwały nr 55/2015 z 3.12.2022 r.
	zezwolenie wojewody	Decyzja nr 5/2016 z 15 marca 2016 r.
	umowy zlecające realizację zadania	Umowa z powiatem białogardzkim z dnia 26.07.2022r.
przechowywanie dokumentacji		w szafie zamykanej na klucz
typ placówki		rodzinna
liczba miejsc określona w regulaminie placówki		8 – od 1.01.2022r. do 2.12.2022r. 6 – od 3.12.2022r.
wychowankowie	liczba dzieci umieszczonych na dzień kontroli	3, w tym 2 pełnoletnich wychowanków
	wiek najmłodszego dziecka/najstarszego - najstarszej osoby pełnoletniej	14/22
	liczba dzieci poniżej 10 roku życia	0
	liczba dzieci mieszkających poza placówką	2 pełnoletnich
	dzieci systematycznie urlopowane do domu rodzinnego	0
	liczba dzieci, których rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską/są pozbawieni władzy/ sieroty/dzieci przyjęte na wniosek rodzica/dzieci małoletnich rodziców	0/1/0/0/0
pracownicy placówki	dyrektor Programu SOS Wiosek Dziecięcych w Karlinie	1
	wychowawcy	1
	administracja i obsługa	8

akta kontroli str. 16-22, 26-56

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wychowankowie placówki mieli zapewnioną całodobową opiekę zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Prawa dzieci były przestrzegane. Zgodnie z informacją zastępcy dyrektora, wychowankowie placówki byli wyznania rzymskokatolickiego. Wychowankowie mieli możliwość uczestniczenia w praktykach religijnych, np. chodzenia do kościoła, modlenia się, uczenia się religii, obchodzenia świąt zgodnie z kalendarzem kościelnym.

2. Kwalifikacje zatrudnionych osób.

Na dzień kontroli w placówce zatrudniony był 1 wychowawca oraz 1 asystent wychowawcy. Osoby te spełniały wymogi określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wsparcie specjalistyczne oraz obsługę administracyjną zapewniał Program SOS Wiosek Dziecięcych w Karlinie.

Zgodnie z art. 98 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osoby pracujące z dziećmi mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. W kontrolowanym okresie pracownicy placówki oraz specjaliści brali udział w szkoleniach m.in.: Współpraca z rodziną pochodzenia dziecka – aspekt prawny i psychologiczny, Pierwsza pomoc psychologiczna, Cyberbezpieczeństwo, Antymobbing, Plan pomocy dziecku i narzędzia pomocnicze do tworzenia PPD, Teoria więzi i przywiązania, FAS i FASD, Wyjątkowe dziecko – wsparcie dzieci i młodzieży ze spectrum autyzmu (ASD – Autism Spectrum Disorder), Ponadto wychowawca i asystent wychowawcy brali udział w superwizjach grupowych i indywidualnych.

akta kontroli str. 26-29, 57-58, 61

3. Przestrzeganie praw dziecka w placówce.

znajomość praw przez dzieci	Na dzień kontroli w placówce przebywało 1 dziecko, które odmówiło rozmowy z kontrolującymi.
nagrody stosowane w placówce	Zastępca dyrektora w pisemnej informacji wskazał jako nagrody: doładowanie do telefonu, firmowe ubrania, wyjazdy do kina, pomoc w zakupie telefonu, wyjście do restauracji.
kary stosowane w placówce	Zastępca dyrektora podał, że kary stosowane w placówce to: brak przywilejów takich jak: wyjazd do kina, restauracji, nad morze, na koncerty, wcześniejszy powrót do domu, upomnienie.

Zastępca dyrektor Programu wskazał, że w placówce nie występuje przemoc rówieśnicza.

akta kontroli str. 62

4. Zasadność pobytu dziecka w placówce oraz działania podejmowane na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami.

Dzieci umieszczone w placówce posiadały postanowienia sądu o objęciu ich taką opieką oraz skierowania wydane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie.

liczba skontrolowanych ocen zasadności	Analizie poddano 2 oceny.
--	---------------------------

terminowość dokonywania ocen – nie rzadziej niż co 3/6 miesięcy	Oceny dokonane zostały zgodnie z terminami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
zasadność pobytu dzieci w placówce	Ocena zasadności dokonywana była prawidłowo. W każdym przypadku oceny zasadności pobytu dziecka w placówce dokonywane były w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.
niezwłoczne przekazywanie wniosków do sądu	We wszystkich kontrolowanych przypadkach wnioski zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka formułowane były na piśmie i niezwłocznie przekazywane do sądu oraz ośrodka adopcyjnego.
wyniki szczegółowej analizy przypadków indywidualnych – – dziecko umieszczone w placówce ... 2023 r. Przed umieszczeniem dziecko przebywało w rodzinie zastępczej spokrewnionej. Matka pozbawiona została władzy rodzicielskiej, ojcostwo nieustalone. Opiekunem prawnym ustanowiony został wychowawca placówki. Dziecko utrzymuje regularny kontakt z dziadkami. ... – pełnoletni wychowanek placówki. Umieszczony w 2013 r. Obecnie studiuje i zamieszkuje na stacji. ... – pełnoletnia wychowanka placówki. Umieszczona w 2013 r. Obecnie kontynuuje naukę oraz pracuje poza Karlinem.
zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją umożliwiającą przysposobienie do ośrodków adopcyjnych	W okresie objętym kontrolą przepis nie dotyczył żadnego wychowanka.
stosowanie art. 100 ust. 4a ustawy – regulowanie sytuacji prawnej wychowanków	W kontrolowanym okresie przepis nie dotyczył żadnego wychowanka.
rotacja dzieci w placówce	W kontrolowanym okresie do placówki przyjęto 1 dziecko a 2 ją opuściło.
działania na rzecz powrotu dzieci do domu rodzinnego i utrzymywania kontaktów z rodziną	Zastępca dyrektora wskazał, że rodzice oraz osoby bliskie mogą odwiedzać dzieci w placówce. Jako sposoby utrzymywania związków emocjonalnych dzieci z rodzinami wskazano umożliwianie kontaktów telefonicznych, regulowanie kontaktów przez sąd oraz urlopowanie do rodziny biologicznej/rodzeństwa gdy jest taka możliwość.
podtrzymywanie więzi pomiędzy rodzeństwem	W przypadku pełnoletnich wychowanków placówki utrzymują oni kontakt osobisty.
rozdzielanie rodzeństw po umieszczeniu w placówce	W kontrolowanym okresie nie rozdzielono żadnego rodzeństwa.

akta kontroli str. 23, 61-70

5. Warunki lokalowe.

Placówka usytuowana jest w domu jednorodzinnym w Karlinie, na terenie ogrodzonym, na którym sąsiadują inne placówki wchodzące w skład SOS Wioski Dziecięcej. Posiada warunki lokalowe zgodne z obowiązującym standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej⁴. Pomieszczenia zajmowane przez dzieci były urządzone estetycznie i funkcjonalnie. Liczba pomieszczeń i ich wyposażenie było dostosowane do liczby osób umieszczonych w placówce.

akta kontroli str. 28

6. Zapewnienie dzieciom wyżywienia, dostosowanego do ich potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia, w tym dostępu do produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę, zapewnienie dostępu do nauki, zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych oraz zaopatrzenia w wyroby medyczne, zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej i zaopatrzenie w produkty lecznicze. Wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej.

wyżywienie, w tym konieczność stosowania specjalnych diet	Zastępca dyrektora wskazał, że żywność i napoje są w placówce dostępne przez całą dobę. Żaden wychowanek nie wymagał zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Kuchnia wyposażona była w odpowiedni sprzęt agd i produkty żywnościowe.
realizacja obowiązku szkolnego	Na dzień kontroli obowiązek szkolny dotyczył 1 dziecka, które go realizowało niesystematycznie. Pełnoletni wychowankowie kontynuowali naukę w szkole średniej (...) oraz na studiach (...).
zapewnienie podręczników i przyborów szkolnych	Zastępca dyrektora oświadczył, że dzieci są wyposażone w podręczniki i przybory szkolne.
umieszczanie dzieci w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i młodzieżowych ośrodkach wychowawczych	Na dzień kontroli żadne z dzieci nie przebywało w młodzieżowym ośrodku socjoterapii/młodzieżowym ośrodku wychowawczym.
zapewnienie opieki i pomocy dzieciom niepełnosprawnym	W placówce na dzień kontroli nie przebywały dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością.
zapewnienie dzieciom opieki medycznej	Wychowankowie placówki posiadali ubezpieczenie zdrowotne i byli zapisani do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Zgodnie z informacją uzyskaną od zastępcy dyrektora recepty wystawiane przez lekarzy są realizowane.
hospitalizacje wychowanków w	W okresie podlegającym kontroli 1 dziecko było hospitalizowane w szpitalu na oddziale psychiatrycznym. Dziecko umieszczone w

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

szpitalach/ na oddziałach psychiatrycznych	szpitalu po interwencji policji i pogotowia. Przyczyną przyjęcia dziecka na oddział była ...
organizacja czasu wolnego	Zastępca dyrektora jako formy spędzania czasu wolnego wskazał: wyjazdy wspólne na wczasy, wyjście do restauracji, celebrowanie ważnych wydarzeń, w życiu dziecka, wspólne spacery, wyjścia na zakupy.
rozwój zainteresowań dzieci	Wychowankowie uczęszczają na zajęcia sportowe oraz jazdę konną.
wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku oraz środki higieny osobistej	Na podstawie informacji udzielonej przez zastępcę dyrektora oraz wychowawcę stwierdzono, że dzieci posiadały odzież i obuwie w odpowiednim rozmiarze i adekwatne do pory roku. Zabezpieczone były również w odpowiednie środki higieny osobistej.
zapewnienie dzieciom zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego	Pomieszczenia zajmowane przez dzieci były wyposażone w sprzęty dostosowane do wieku i zainteresowań wychowanków.

akta kontroli str. 25, 59-62

7. Wypłacanie drobnych kwot do własnego dysponowania przez dziecko.

Zgodnie z informacją udzieloną przez zastępcę dyrektora Programu stwierdzono, że wychowankowie otrzymywali „kieszonkowe” w wysokości określonej przepisami wewnętrznymi Programu, zależnie od wieku dziecka: od 11 do 14 lat – 50 zł, od 15 do 16 lat – 70 zł, od 17 lat – 100 zł. Zastępca dyrektora Programu oraz wychowawca poinformowali, że nie było sytuacji, w której osoba nie otrzymała kieszonkowego.

Na podstawie weryfikacji wypłat „kieszonkowego” w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że wychowankowie otrzymywali kwotę do własnego dysponowania w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami. Wychowankowie własnym podpisem dokonywali potwierdzenia odbioru „kieszonkowego” na liście wypłat.

akta kontroli str. 63

8. Pokrywanie kosztów przejazdu dziecka do uzasadnionych miejsc oraz kosztów pobytu w internacie lub bursie.

Na podstawie informacji udzielonej przez zastępcę dyrektora kontrolujący ustalili, że placówka pokrywa koszty uzasadnionych przejazdów dzieci oraz koszty pobytu wychowanka w mos/mow/internacie.

akta kontroli str. 63

9. Prowadzenie dokumentacji wychowanków.

Oceny dokonano na podstawie analizy dziecka poniżej 18 roku życia: ...

plan pomocy dziecku	Zawierał elementy określone w przepisach. Wyznaczono cel: przygotowanie do usamodzielnienia.
karta pobytu	Karty pobytu prowadzone zawierały wszystkie wymagane przepisami obszary. Wpisy rzetelne i terminowe.

książka ewidencji	Placówka prowadziła księgę ewidencji wychowanków, która zawierała wszystkie elementy wymagane przepisami.
-------------------	---

W dokumentacji 1 dziecka znajdowała się informacja o dwóch samowolnych oddaleniach się dziecka z placówki: w dniu 10.09.2023 r. ..., w dniu 25.09.2023 r.... . W obu przypadkach została powiadomiona policja, natomiast nie zostały powiadomione inne instytucje zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. instytucjonalnej pieczy zastępczej.

akta kontroli str. 70-78

10. Przygotowanie placówki do wypełniania zadań określonych w regulaminie.

przygotowanie placówki pod względem lokalowym dla liczby dzieci określonej w regulaminie	Ogłędziny placówki potwierdziły, że jest ona przygotowana pod względem lokalowym dla liczby dzieci określonej w regulaminie.
zgodność umieszczeń dzieci z liczbą miejsc określoną w regulaminie	W kontrolowanym okresie nie było przekroczenia liczby miejsc określonej w regulaminie.
zapewnienie specjalistycznej opieki adekwatnej do potrzeb dzieci	Na podstawie analizy dokumentacji dziecka poniżej 18 r.ż. kontrolujący stwierdzili, że otrzymywało ono pomoc adekwatną do zdiagnozowanych potrzeb.
zapewnienie właściwej opieki małoletniej w ciąży lub rodzicom z dzieckiem	W okresie objętym kontrolą w placówce nie przebywały wychowanki w ciąży ani małoletni rodzice z dziećmi.
przygotowanie do samodzielności	Zastępca dyrektora poinformował, że wychowankowie są przygotowywani do samodzielności poprzez: naukę obsługiwaną sprzętu agd, motywowanie do załatwiania spraw na poczcie, w banku, urzędzie skarbowym, robienie samodzielnych zakupów, samodzielne dojazdy busem lub pociągiem do szkoły. Na dzień kontroli w placówce przebywało 2 pełnoletnich wychowanków. W dokumentacji znajdowały się: prośba pełnoletniego o pozostanie w placówce, zgoda dyrektora, kontrakt ustalający warunki dalszego pobytu osoby pełnoletniej w placówce, wskazany opiekun usamodzielnienia oraz zatwierdzony program usamodzielnienia.

akta kontroli str. 21, 59-62, 77-79

Podsumowanie ustaleń kontroli.

stwierdzone uchybienie	- brak powiadomienia w wyznaczonym przepisami terminie instytucji o samowolnym oddaleniu się dziecka z placówki
przyczyny stwierdzonego uchybienia	- niedopatrzenie
skutki stwierdzonego uchybienia	- błąd formalny
osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienie	- dyrektor, wychowawca
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra

	Pracy i Polityki Społecznej ws. przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wpis w książce kontroli	8
wystąpienie otrzymują	1) dyrektor Programu SOS Wiosek Dziecięcych w Karlinie 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W związku ze stwierdzonym uchybieniem, w celu jego wyeliminowania

wydaję zalecenie znaczące:

w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka w placówce informować w terminie wskazane instytucje zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W przypadku braku zastrzeżeń, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zalecenia.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Właściwe podpisy na oryginale